

Меѓународен сметководствен стандард 26

Сметководство и известување од страна на плановите за користи при пензионирање

Делокруг

- 1 Овој стандард треба да се применува во финансиските извештаи на плановите за користи при пензионирање, каде што се изготвуваат такви финансиски извештаи.
- 2 Плановите за користи при пензионирање понекогаш се нарекуваат со разни други називи како што се: “пензиски шеми”, “суперануитетни шеми”, или “шеми за користи при пензионирање”. Овој Стандард го смета планот за користи при пензионирање како известувачки ентитет кој е одделен од работодавачите на учесниците во планот. Сите други Стандарди се применуваат за финансиските извештаи на плановите за користи при пензионирање до степенот до кој тие не се заменети со овој Стандард.
- 3 Овој Стандард го третира сметководството и известувањето од страна на планот до сите учесници како група. Тој не ги третира извештаите до поединечни учесници во врска со нивните права за користи при пензионирање.
- 4 МСС 19, *Користи за вработените*, го разгледува утврдувањето на трошокот на користите при пензионирање во финансиските извештаи на работодавачите кои имаат такви планови. Според тоа, овој стандард го дополнува МСС 19.
- 5 Плановите за користи при пензионирање можат да бидат планови за дефинирани придонеси или планови за дефинирани користи. Многумина бараат создавање на посебни фондови кои може да имаат или да немаат посебен правен идентитет и кои може да имаат или да немаат старатели, кај кои се спроведуваат придонесите и од кои се плаќаат користите при пензионирање. Овој стандард се применува без оглед на тоа дали е креиран таков фонд и без оглед на тоа дали има старатели.
- 6 Плановите за користи при пензионирање чии средства се вложени во осигурителни компании имаат исти сметководствени барања и барања за финансирање, како и приватно вложените аранжмани. Според тоа, тие се во рамките на делокругот на овој Стандард освен доколку договорот со осигурителната компанија е на име на конкретен учесник или група на учесници и обврската за користи при пензионирање е одговорност единствено на осигурителната компанија.
- 7 Овој Стандард не ги третира другите облици на користи за вработените, како што се обештетување за престанок на вработување, аранжмани за одложени надоместоци, користи за отсуство по долгогодишна служба, специјални планови за предвремено пензионирање и отпуштање, планови за здравствено и социјално осигурување или планови за бонуси. Државните аранжмани од видот на социјално осигурување се, исто така исклучени од делокругот на овој Стандард.

Дефиниции

- 8 Во овој стандард се користени следните поими со нивните наведени значења за :

Планови за користи при пензионирање претставуваат аранжмани според кои ентитетот обезбедува користи за неговите вработени при или по престанокот на службата (било во облик на годишен приход или како паушален износ) кога таквите користи, или придонесите на работодавачите наменети за нив, можат да се утврдат или проценат пред пензионирањето од одредбите на документ или од практиките на ентитетот.

Планови за дефинирани придонеси се планови за користи при пензионирање според кои износите кои треба да се платат како користи при пензионирање се утврдуваат според придонесите во фондот заедно со заработката од нивното вложување.

Планови за дефинирани користи се планови за користи при пензионирање според кои износите кои треба да се платат како користи при пензионирање се утврдуваат повикувајќи се на формула која вообичаено е заснована на заработувачката на вработените и/или годините на служба.

Финансирање претставува пренесувањето на средства во ентитет (фонд) кој е одвоен од ентитетот на работодавачот за да се исполнат идните обврски за плаќање на користите при пензионирање.

За целите на овој стандард се користат и следните поими:

Учесници се членовите на планот за користи при пензионирање и други кои имаат право на користи според тој план.

Нето средства расположливи за користи се средства на планот намалени за обврските, освен актуарската сегашна вредност на ветените користи при пензионирање.

Актуарска сегашна вредност на ветените користи при пензионирање е сегашна вредност на очекуваните плаќања од страна на планот за користи при пензионирање на постојните и поранешните вработени, кои се однесуваат на веќе дадената услуга.

Стеknати користи се користи, за кои правата до нив, според условите на планот за користи при пензионирање, не се условени со континуирано вработување.

- 9 Некои планови за користи при пензионирање имаат други спонзори освен работодавачите. Овој Стандард, исто така, се применува за известување за таквите планови.
- 10 Најголемиот број на планови за користи при пензионирање се засновани на формални договори. Некои планови се неформални, но стекнале степен на обврска како резултат на воспоставената пракса на работодавачот. Додека некои планови им дозволуваат на работодавачите да ги ограничат своите обврски според плановите, обично е тешко за работодавачот да го поништи планот доколку треба да се задржат вработените. Истата сметководствена основа и известување се применуваат кај неформалниот план, како и кај формалниот план.
- 11 Многу планови за користи при пензионирање овозможуваат формирање на посебени фондови во кои што се внесуваат придонеси и од кои се плаќаат користи. Таквите фондови можат да се администрираат од страна на странки кои дејствуваат независно во управувањето со средствата на фондот. Овие странки во некои земји се нарекуваат старатели. Изразот старател се користи во овој стандард за да се опишат таквите странки без оглед дали е формирано старателство.
- 12 Плановите за користи при пензионирање нормално се опишуваат било како планови за дефинирани придонеси или планови за дефинирани користи, при што секој има свои различни карактеристики. Повремено постојат планови кои ги содржат карактеристиките на двата. Ваквите хибридни планови, за целите на овој Стандард, се сметаат како планови за дефинирани користи.

Планови за дефинирани придонеси

- 13 **Финансиските извештаи за плановите за дефинирани придонеси треба да содржат извештај за нето средствата расположливи за користи и опис на политиката за финансирање.**
- 14 Според планот за дефинирани придонеси, износот на идните користи на учесникот се утврдува од придонесите платени од страна на работодавачот, учесникот, или двајцата, како и оперативната ефикасност и заработувачката на вложувањето на фондот. Обврската на работодавачот вообично е извршена преку уплатата на придонеси во фондот. Актуарски совет обично не се бара, иако таквиот совет понекогаш се користи за проценка на идните користи коишто можат да бидат достижни врз основа на сегашните придонеси и променливите нивоа на идни придонеси и заработувачката на вложувањата.
- 15 Учесниците се заинтересирани за активностите на планот бидејќи тие директно влијаат врз нивото на нивните идни користи. Учесниците се заинтересирани за уплатата на придонесите како и дали била спроведена правилна контрола за да се заштитат правата на корисниците. Работодавачот е заинтересиран за ефикасно и објективно спроведување на планот.
- 16 Целта на известувањето од страна на планот за дефинирани придонеси е да обезбеди информации во врска со планот и успешноста на неговите вложувања. Оваа цел обично се достигнува преку обезбедување финансиски извештаи кои го вклучуваат следното:
 - (а) Опис на значајните активности за периодот и ефектот од било какви промени кои се однесуваат на планот, неговото членство, роковите и условите.
 - (б) Извештаи кои известуваат за трансакциите и успешноста на вложувањата за периодот и финансиската состојба на планот на крајот на периодот.
 - (в) Опис на политиките за вложување.

Планови за дефинирани користи

- 17 **Извештајот на планот за дефинирани користи треба да содржи било:**
 - (а) **Извештај кој ги покажува:**

- (i) **Нето средствата расположиви за користи.**
- (ii) **Актуарска сегашна вредност на ветените користи при пензионирање, правејќи разлика помеѓу стекнатите и нестекнатите користи.**
- (iii) **Резултирачкиот вишок или кусок.**
- (б) **Извештај за нето средствата расположиви за користи кој вклучува било:**
 - (i) **Белешка со која што се обелоденува актуарската сегашна вредност на ветените користи при пензионирање правејќи разлика помеѓу стекнати и нестекнати користи.**
 - (ii) **Повикување на овие информации во придружен актуарски извештај.**

Доколку актуарското вреднување не било подготвено на датумот на известувањето, последното вреднување треба да се користи како основа, а датумот на вреднувањето треба да се обелодени.

- 18 За целите на точка 17, актуарската сегашна вредност на ветените користи треба да биде заснована на користите ветени според условите на планот за дадени услуги до датумот, користејќи ги било тековните нивоа на плати или проектираните нивоа на плати со обелоденување на користените основи. Ефектите од било каквите промени во актуарските претпоставки кои имале значаен ефект врз актуарската сегашна вредност на ветените користи при пензионирање треба исто така да бидат обелоденети.
- 19 Извештајот треба да го објасни односот помеѓу актуарската сегашна вредност на ветените користи при пензионирање и нето средствата расположиви за користи, и политиката за финансирање на ветените користи.
- 20 Според планот за дефинирани користи, плаќањето на ветените користи при пензионирање зависи од финансиската состојба на планот и способноста на учесниците да ги плаќаат идните придонеси во планот, како и од успешноста на вложувањата и оперативната ефикасност на планот.
- 21 Планот за дефинирани користи има потреба од периодичен актуарски совет за да ја процени финансиската состојба на планот, да ги провери претпоставките и да ги предложи идните нивоа на придонеси.
- 22 Целта на известувањето од страна на планот за дефинирани користи е да се обезбедуваат периодични информации во врска со финансиските ресурси и активности на планот кои се корисни во проценување на поврзаноста помеѓу акумулираните ресурси и користите според планот со тек на времето. Оваа цел обично се остварува по пат на обезбедување на финансиски извештаи кои го вклучуваат следното:
- (а) Опис на значајните активности за периодот, ефектот од било какви промени во врска со планот, како и неговото членство, роковите и условите.
 - (б) Извештаи во врска со трансакциите и успешноста на вложувањата за периодот и финансиската состојба на планот на крајот на периодот.
 - (в) Актуарски информации било како дел од извештајот или како посебен извештај.
 - (г) Опис на политиките за вложување.

Актуарска сегашна вредност на ветените користи при пензионирање

- 23 Сегашната вредност на очекуваните исплати од планот за користи при пензионирање може да се пресмета и известува користејќи ги тековните нивоа на плати или планираните нивоа на плати до датумот на пензионирањето на учесниците
- 24 Причините за усвојување на пристапот на тековни плати вклучуваат:
- (а) Актуарската сегашна вредност на ветените користи при пензионирање, која претставува збир на износи кои можат сегашно да се припишат за секој учесник во планот, може да се пресмета пообјективно отколку со планираните нивоа на плати бидејќи тоа вклучува помалку претпоставки.
 - (б) Зголемувања на користите кои можат да се припишат на зголемување на платите стануваат обврска на планот во времето на зголемување на платите.
 - (в) Износот на актуарската сегашна вредност на ветените користи при пензионирање користејќи ги тековните нивоа на плата, обично се поврзува со обврската за плаќање во случај на завршување или прекинување на планот.

- 25 Причините за усвојување на пристапот на планирани плати вклучуваат:
- (а) Финансиски информации треба да бидат подготвени врз основа на претпоставката за континуитет, без оглед на претпоставките и проценките кои мораат да бидат направени.
 - (б) Според плановите за последни плаќања, користите се утврдуваат според платите на или блиску до датумот на пензионирање. Оттука платите, нивоата на придонеси и стапката на поврат мора да бидат проектирани.
 - (в) Неуспехот да се инкорпорираат проектираните плати, кога најголемиот дел од финансирање на фондови се заснова на проектирани плати, може да се резултира во известувањето на очигледно прекумерно финансирање кога планот не е прекумерно финансиран, или во известувањето на соодветно финансирање кога планот е недоволно финансиран.
- 26 Актуарската сегашна вредност на ветените користи при пензионирање заснована на тековните плати се обелоденува во финансиските извештаи за планот со цел да укаже на обврската за заработените користи до датумот на финансиските извештаи. Актуарската сегашна вредност на ветените користи при пензионирање заснована на проектирани плати се обелоденува со цел да укаже на големината на потенцијалната обврска врз основа на претпоставката за континуитет која е во главно основа за формирање на фондовите. Покрај обелоденување на актуарската сегашна вредност на ветените користи при пензионирање, во одредени случаи е потребно е да бидат дадени дополнителни објаснувања со цел да се укаже на контекстот во кој треба да се чита актуарската сегашна вредност на ветените користи при пензионирање. Објаснувањето може да биде во форма на информации за адекватноста на планираните идни финансирања и на политиката на финансирање заснована на проектираните плати. Ова може да биде вклучено во финансиските информации или во извештајот на актуарот.

Фреквенција на актуарските вреднувања

- 27 Во многу земји, актуарските вреднувања вообичаено се вршат на секои три години.. Доколку некое актуарско вреднување не било подготвено на датумот на финансиските извештаи, како основа се користи претходното вреднување и се обелоденува датумот на вреднувањето.

Содржина на финансиските извештаи

- 28 За плановите за дефинирани користи, информациите се презентираат во еден од следните формати кои одразуваат различни практики во обелоденувањето и презентирањето на актуарските информации:
- (а) Во финансиските извештаи е вклучен извештај кој ги покажува нето средствата расположливи за користи, актуарската сегашна вредност на ветените користи при пензионирање, како и резултирачкиот вишок или кусок. Финансиските извештаи на планот, исто така содржи извештаи за промени на нето средствата расположливи за користи и промените во актуарската сегашна вредност на ветените користи при пензионирање. Финансиските извештаи може да содржат и посебен извештај на актуарот за поткрепување на актуарската сегашна вредност на ветените користи при пензионирање.
 - (б) Финансиски извештаи кои го вклучуваат извештајот за нето средствата расположливи за пензии и извештајот за промените во нето средствата расположливи за користи. Актуарската сегашна вредност на ветените користи при пензионирање е обелоденета во белешка кон извештаите. Финансиските извештаи може да вклучуваат и извештај на актуарот со кој се поткрепува сегашната вредност на ветените користи при пензионирање.
 - (в) Финансиски извештаи кои вклучуваат извештај за нето средствата расположливи за користи и извештај за промени во нето средствата расположливи за користи со актуарската сегашна вредност на ветените користи при пензионирање содржана во посебен актуарски извештај.
- Во секој формат извештајот на старателите кој по природа е извештај на раководството или директорите и извештај за вложувањето можат, исто така, да се приложат кон финансиските извештаи.
- 29 Приврзаниците кон форматите опишани во точките 28(а) и (б) сметаат дека квантифицирањето на ветените користи при пензионирање и другите информации обезбедени според тие пристапи им помагаат на корисниците да го проценат тековниот статус на планот и веројатноста дека обврските на планот ќе бидат исполнети. Тие, исто така, сметаат дека финансиските извештаи треба да бидат комплетни, сами по себе, и да не се потпираат на придружните извештаи. Меѓутоа, некои сметаат дека форматот опишан во точка 28(а) може да остави впечаток дека постои обврска, додека актуарската сегашна вредност на ветените користи при пензионирање ги нема, според нивно мислење, сите карактеристики на обврска.

- 30 Оние кои му даваат предност на форматот опишан во точката 28(в) веруваат дека актуарската сегашна вредност на ветените користи при пензионирање не треба да биде вклучена во извештајот за нето средствата расположливи за користи, како што е опишано во форматот во точката 28(а) или пак да биде обелоденета во белешка како во точка 28(б), бидејќи ќе се споредува директно со средствата на планот и таквата споредба може да не биде валидна. Тие тврдат дека актуарите не секогаш ги споредуваат актуарските сегашни вредности на ветените користи при пензионирање со пазарните вредности на вложувањата, но може наместо тоа, да ја проценуваат сегашната вредност на паричните текови кои се очекуваат од вложувањата. Заради тоа, оние кои му даваат предност на овој формат веруваат дека таквата споредба не е веројатно дека ќе ја одрази севкупната проценка на актуарот за планот и дека таа можеби ќе биде погрешно разбрана. Исто така, некои веруваат дека, без оглед на тоа дали се квантифицирани, информациите во врска со ветените користи при пензионирање треба да бидат содржани само во посебен актуарски извештај во кој ќе може да се обезбеди правилно објаснување.
- 31 Овој стандард ги прифаќа гледиштата кои се стремат да се дозволи обелоденување на информации кои се однесуваат на ветените користи при пензионирање во одвоен актуарски извештај. Тој ги отфрла аргументите против квантифицирање на актуарската сегашна вредност на ветените користи при пензионирање. Според тоа, форматите опишани во точките 28(а) и 28(б) се сметаат прифатливи според овој Стандард, како што е и форматот опишан во точка 28(в) се додека финансиските информации содржат повикување на, и се придружени со, актуарски извештај кој ја вклучува актуарската сегашна вредност на ветените користи при пензионирање.

Сите планови

Вреднување на средствата на планот

- 32 **Вложувањата на планот за користи при пензионирање треба да се водат според објективна вредност. Во случај на пазарни хартии од вредност, објективна вредност е пазарната вредност. За оние вложувања за кои не може да се одреди објективната вредност, треба да се обелодени причината зошто не се користи објективната вредност.**
- 33 Во случајот на пазарните хартии од вредност објективна вредност е обично пазарната вредност, бидејќи ова се смета за најкорисно мерило за хартиите од вредност на датумот на извештајот и за успешноста на вложувањето за периодот. Оние хартии од вредност коишто имаат фиксна вредност при откупување и кои биле стекнати за да се спротивстават со обврските на планот или со специфични делови во него, можат да се водат според износи засновани на нивната крајна вредност при откупување, претпоставувајќи константна стапка на поврат до доспевање. Онаму каде што не може да се определи објективната вредност на вложувањата, како што е целосна сопственост на некој ентитет, се обелоденуваат причините поради кои не е користена објективната вредност. Степенот до кој вложувањата се водат според вредностите кои не се пазарна или објективна вредност, обично се обеледува и објективната вредност. Средствата користени при работењето на фондот се евидентираат во согласност со применливите Стандарди.

Обелоденување

- 34 **Финансиските извештаи за планот за користи при пензионирање, било да е во прашање дефинирана корист или дефиниран придонес, треба да ги содржи и следните информации:**
- (а) **Извештај за промени на нето средствата расположливи за користи.**
 - (б) **Преглед на значајните сметководствени политики.**
 - (в) **Опис на планот и ефектот од промените во планот во тек на периодот.**
- 35 Финансиските извештаи обезбедени од плановите за користи при пензионирање го вклучуваат следново, доколку е применливо:
- (а) Извештај за нето средствата расположливи за користи, обелоденувајќи ги:
 - (i) Средствата на крајот на периодот соодветно класифицирани.
 - (ii) Основите за вреднување на средствата.
 - (iii) Дополнителни информации за секое посебно вложување кое надминува или претставува 5% од нето средствата расположливи за користи како и 5% од било која класа или вид на хартии од вредност.
 - (iv) Поединостите за секое вложување кај работодавачот.

- (v) Обврските, освен актуарската сегашна вредност на ветените користи при пензионирање.
 - (б) Извештај за промени во нето средствата расположиви за користи кој го покажува следното:
 - (i) Придонеси на работодавачот.
 - (ii) Придонеси на вработените.
 - (iii) Приходи од вложувања, како што се камата и дивиденди.
 - (iv) Други приходи.
 - (v) Користи кои се платени или кои треба да се платат (анализирани, на пример, како користи при пензионирање, смрт и онеспособеност, и плаќања на паушален износ).
 - (vi) Административни расходи.
 - (vii) Други расходи
 - (viii) Даноци на добивка.
 - (ix) Добивки и загуби при отуѓување на вложувања и промени на вредноста на вложувањата.
 - (x) Пренесувањата од и во други планови.
 - (в) Опис на политиката за формирање на фондови.
 - (г) За планови за дефинирани користи, актуарската сегашна вредност на ветените користи при пензионирање (со што може се прави разлика помеѓу стекнати користи и нестекнати користи) засновани на ветените користи според условите во планот, за дадените услуги до датумот и користејќи тековни нивоа на плати или проектирани нивоа на плати. Овие информации можат да бидат вклучени во придружен актуарски извештај за да се читаат заедно со поврзаните финансиски информации.
 - (д) За планови за дефинирани користи, опис на значајните актуарски претпоставки кои биле направени и методата која била користена за да се пресмета актуарската сегашна вредност на ветените користи при пензионирање.
- 36 Извештајот на планот за користи при пензионирање содржи опис на планот, било како дел од финансиските извештаи или во посебен извештај. Тој може да го содржи следното:
- (а) Имињата на работодавачите и опфатените групи на вработени.
 - (б) Бројот на учесници кои примаат користи и бројот на другите учесници, соодветно класифицирани.
 - (в) Видот на планот - дефиниран придонес или дефинирана корист.
 - (г) Забелешка за тоа дали учесниците даваат придонес во планот.
 - (д) Опис на користите при пензионирање кои им биле ветени на учесниците.
 - (ѓ) Опис на било какви рокови за завршување на планот.
 - (е) Промени во ставките (а) до (ѓ) во текот на периодот опфатен со извештајот.

Не е невообичаено повикување на други документи кои им се достапни на корисниците и во кои што е опишан планот, како и вклучување на информации за последователни промени во извештајот.

Датум на стапување во сила

- 37 Овој Стандард стапува во сила за финансиските извештаи на плановите за користи при пензионирање кои ги опфаќаат периодите почнувајќи на или по 1 јануари 1988 година.